

Pondelok 4.10.2010 Zásada: Pusu najprv na ľavé a potom na pravé líce

Po týždni sopl'ov sme konečne cez víkend vyliezli von. Nevieť, kto z nás bol viac unavený, ale predpokladám, že to bolo 50:50 so Slavom. Celý týždeň ťahal dlho v práci a večer chodil unavený ako kôň. Prehodili sme iba pár viet, väčšinou logistického a medicínskeho charakteru. Niekedy rozmýšľam, či je to vôbec život, ale na Slovensku by to bolo asi také isté. Tak budem radšej vďačná za spoločné momenty.

Najhoršie bolo pre mňa zvládnuť všetky denné kŕmenia sama. Keďže je na nakŕmenie nášho dieťaťa stále potrebné dvoch ľudí, jeden na zabávanie, opičky a druhý na kŕmenie, bolo „One man show“ pri každom stolovaní na mňa dosť. Mám len 2 ruky, v jednej lyžičku a v druhej sa snažím kresliť obrázky, vymaľovávať alebo hrať bábkové divadielko.

Pracovný víkend sme zakončili susedskou party u susedov Valerie a Oliviera. Pozvali ešte ďalšie 3 medzinárodné páry: francúzsko-český, francúzsko-nemecký a francúzky. Millu sme šupli spať, zapli babyodposluch a zazvonili oproti, kde to voňalo rôznymi vôňami. Valerie si dala záležať a objednala rôzne delikates jednodubky od výmyslu sveta, z ktorých sa, ako vraví Slavo, človek aj tak nenaje. Niektoré radšej ani neskúšal. Aby sme neprišli nasucho, tak som upiekla Zeburu. Zožala veľký úspech, Valerie sa nevedela celý večer vynačudovať, ako som zebrovitosť koláča docielila a Slavo sa aspoň najedol ☺ Možno mám adeptku na kurz pečenia, tak ako som učila v Nemecku Fang.

Atmosféra bola príjemná, pilo sa šampanské a kecalo o všetkom možnom, ako sa kto zoznámil, kto kde býval a tak. Slavove uši boli ak radary, snažil sa čo najviac rozumieť, ale nakoniec prešiel vždy do angličtiny alebo nemčiny, čo bolo tiež fajn. V dobrej nálade skočil po fľašu slivovice a fľašu vína, čo sme si priniesli z Lorrainskej oblasti. Chlapi pomixovali všetko, ale pekne decentne, ako sa na Francúzov patrí, nik neležal pod stolom, čomu som veľmi rada. 2 z pánov boli kolegovia z L'Órealu. Samozrejme, že to so sebou nieslo nejakú úchylku. Keď za ním dobehla jeho 7-ročná dcéra, hneď nám oznámil, že má odtieň vlasov číslo 904. Medzitým behali decká po celom byte a vydržali až do 00.30. Kedy sme sa, navzájom sa bozkávajúc, rozlúčili s nápadom stretnutia opakovať pravidelne u niekoho iného. Naučila som sa pravidlo: Pusa najprv na ľavé a potom na pravé líce. Aspoň sa tak vyhnem nabudúce trapošeniu, že sa skoro s každým zrazím s nosom.

Dnes sme skočili na stretnutie mamičiek spolu s tvorivými dielňami. Maľovali sme. Teda Milla chcela maľovať na všetko čo videla, jej papier jej nestačil. Takže som za ňou v kuse behala a utierala jej topánky, ak náhodou vbehla niekomu na výkres alebo ruky, ak pochytila štetce. Normálna makačka.

Momentálne je počuť krik z kúpeľne. Predpokladám, že Milla si znovu s chuťou zahryzla do tatovho nového mydla a teraz vyplŕva jeho zvyšky. Kúpil si marseillské s levanduľou, aby mi pekne voňal. Nového nájomcu umývadla naša dcéra samozrejme hneď zaregistrovala. Tato ju naučil pekne si napeniť rúčky, takže ma hneď ráno ťahá k umývadlu a kričí: „Bubble.“ Namiesto zubnej pasty teraz chce levanduľové mydlo a sem-tam si z neho, keď sa nedívam, i odhryzne. Keď sa tatko večer umýva, nikdy sa nestihne čudovať, čo za odtlačky to na tom jeho mydle cez deň vznikli. Zuby☺

Streda 6.10.2010 Baby haha alebo ako sme varili kráľičí fazuláš

Beháme po prázdnom ihrisku. Je krátko pred obedom, máme za sebou nákup na trhovisku a začalo mrholiť. Ale nevadí. Treba nám obom trochu čerstvého vzduchu. Najprv sme skočili na dolné veľké ihrisko. Millu som prvýkrát vyzbrojila gumákmi, keďže je mokro. Nech si pobehá po tráve bez mokrych nôh. Ale ihrisko bolo zamknuté, tak sme sa museli vrátiť na horné, betónové.

Popri naháňaní nemotornej Milly sledujem všadeprítomné matky. Matky v autách, matky na kolobežkách, matky s kočíkami náhliace sa pešo, ťahajúce v daždi svojich šarvancov. Dnes je streda. V závislosti od komunity – mesta, sa takmer nikde vo Francúzsku v stredu na školách neučí. Deň je vyhradený rodinám. Škola a škôlka je každý deň od 8.30 do 16.30. A to žiadna družina alebo oddych poobede po škole,

kedy vidia otca. Cez víkendy a počas raňajok. Dotyčná okrem toho rieši momentálne problém, že jej dcéra nechce chodiť do škôlky a má každý deň kŕče v bruchu od nervozity, pretože sú v škôlke veľmi prísni. Vyžadujú 120-percentnú poslušnosť a výkon. To je detstvo. Od malička vedení ako roboti, makať a makať.

Neviem si predstaviť, čo robia v stredu pracujúce matky. Berú si voľno? Alebo platia opatrovatelky? Už to je dosť, že matky, ktoré nepracujú nemajú nárok, aby ich dieťa chodilo v škole na obedy. Jednoducho si ich cez obed musia prísť vyzdvihnúť, dať obed a priviesť ich späť. Jedna známa tu má 4 deti. Od 2 po 10 rokov. Lieta ako handra a je šťastná, že jej úrad sociálnych vecí a rodiny povolil, aby 2 z jej detí mohli 2x týždenne obedovať v škole. Druhej známej z ihriska, to úrad jej 4-ročnej dcéry nepovolil. Aj napriek tomu, že má doma ešte 1-ročné dvojčatá. Už som ju raz videla okolo obeda. Tlačila v ľahkej bugine chlapčeka, v kľoanke na bruchu jej viselo dievčatko a relatívne voľnou rukou ťahala najstaršiu dcéru. Asi takto budem o pár rokov vyzerieť, skonštatovala som v duchu. Už chápem, že suseda Val neustále behá hore-dolu.

Saint Germain en Laye je známe svojimi vynikajúcimi podmienkami pre rodiny s deťmi. Vidieť rodičov s 2 deťmi je skôr rarita. Čísla sa pohybujú skôr okolo 3-4. Veľmi často sa dá vidieť mama so skupinkou 4 detí. A kde sú tie vynikajúce podmienky? Asi vo forme škôlok, škôl a záujmových aktivít.

Medzi pozorovaním mám, mrkám na šmatlajúcu Millu. Hm, pripomína mi v tých gumákoch mňa, keď sa snažím chodiť v lyžiarkach. Ale nech si zvyká, nebude mi behať po vonku s mokrými ponožkami. Pomáham jej dostať sa na šmýkačku. Škriabe sa hore a popritom stratila jednu z gumák. Nevadí. Šmyk a dolu jej ju chcem znovu obuť. V tom mi z nej vypadne figúrka dievčatka z lega. Ups. Tak preto ledva prepletala. A to nič nepovedala, ani nedala znať. Ospravedlním sa svojej trpezlivej dcére, ktorá pri lego figúrke zvyškava od radosti a znovu sa pokúšame zdolať šmýkačku.

V tom sa ozve od cesty šupa a počuť štrngot skla. Jedna z uponáhľaných mám chcela prejsť autom pomedzi 2 stojace na oboch stranách cesty a nejako si nevymerala priestor. Bol príliš úzky. Skosila zboku obe autá. Deti v autách pištia. Matky sa chytajú jedna za srdce, druhá za čelo a tretia otvára dvere s kamennou tvárou.

Ale to sa už zberáme domov. Milline nohavice sú dostatočne mokré od klzania a doma nás čaká zajačí fazuláš, moja včerajšia špecialita. Je to guláš s pridaním fazule. Tento krát som ho spravila s králikom. Milla mi pri tom samozrejme pomáhala. Najprv na králika vyvalovala chvíľu oči. Asi sa snažila

spomenúť si, odkiaľ to ružové nemohúce stvorenie, s vyplazeným jazyčkom a vypúlenými očkami, pozná. Tento týždeň som jej púšťala na YouTube videá o klokanoch. V jednom z nich bolo zachytené, ako sa malý klokan narodí. Bezbranný, ružový, bez srsti sa musí dostať do maminkinho vaku, kde si ešte 9 mesiacov v bezpečí hovie. Takže po chvíľke mi oznámila: „Baby haha.“ Čo v preklade znamená bábätko spí. Schytila šmykl'avého králika do náručia a začala ho hojdať. Ešte šťastie, že som jej ho stihla zobrať pred bozkávaním. Popri snahe ju poumývať, dostala pochvalu za starostlivosť. Radšej som jej ukázala, kde ma zajko očko, ústa a jazyk. So spodnou sánkou sa dalo hýbať, tak sme sa chvíľu zabávali vyťahovaním zajovho jazyka. Ešteže bol mŕtvy. Možno z nej bude patológ, kto vie? Fazuláš jej úžasne chutil a chutil i tatkov. Až po večeri som mu spomenula, čo vlastne jedol. Pre istotu.

Sobota 9.10.2010 Ako to tie Francúzky robia

Ani neviem ako a je tu víkend. Slavo si našiel šachový klub, tak sme samé. Ráno sme vybehli do centra. Zdá sa, akoby sa leto snažilo z posledných síl premôcť jeseň. Dnes bolo 24°C. Pozreli sme si prírodovedecké múzeum. Milla behala od jedného zvieraťa k druhému a vykrikovala: „Jééééj!“ Keďže sa už týždeň učíme o austrálskych zvieratách, pri klokanoch začala hopsať a pri koale sa snažila sa poškríabať nohou pod pazuchu. Tak ako to pravá koala robí. Najviac ju aj tak zaujalo svetelné šípky behajúce po zemi.

Dosť unavenú som ju uložila na neskorý poobedný spánok a chystám večeru. Cez okno pozorujem susedku z horného domu. Má tak okolo 70, Slavo tipuje 80 rokov. Postavu má ako modelka. Vysokú, štíhlu a ladne stúpa do kopca. Oblika sa mladistvo, dokonca by človek povedal vyzývavo. Ale v podstate má stále čo ukázať. Úplne biele vlasy má ležérne zviazané v uzle. Niekedy za ňou pobehuje manžel, asi v rovnakom veku. Večne ho vidím behať po dvore a spoločnom parkovisku v pásikavom župane. Rozmýšľam, čo celý život jedli a robili, keď vyzerajú tak dobre. Šalát, bagety, syry, víno? A asi behali od rána do večera. To isto, lebo počas štvrtania sa hore kopcom do centra sa ani nezadýcha.

Pri nákupe sme náhodou vbehli do neznámeho obchodu, z ktorého sa vykl'ul raj. Teda, raj pre mňa. Od farieb, štetcov, tak človek nájde veci na všetky druhy hobby, ako sú modelovanie, scrappbooking a iné. Už sa neviem dočkať, kedy sa mi tam podarí vbehnúť samej, aby som nakúpila všetky veci, ktorými sa cez dlhé zimné večer zabavím. Momentálne ma tento týždeň čaká dokončenie patchworkovej maxi deky 220x240 cm do pracovne, lebo už budúci týždeň príde rodinná delegácia. Hurá.

Streda 13.10 2010 Stretnutie dôchodkýň a koala Milla

Včera som našla Ludotheku alebo inak herňu pre deti do 3 rokov. Stačí si zaplatiť členské, čo je 30 Euro na rok a mamka môže s drobcom 1x do týždňa na 2 hodiny v utorok prísť a vyhrať sa so všetkými hračkami, ktoré sú k dispozícii. Na prvý raz som sa tam vybrala pešo, čo bol ale riadny zaberák. Google Maps síce vraví 32 minút pešo, ale nespomenul nič o 32 minútach do prudkého kopca, takže po príchode som od prítomných mamičiek zožala pár gratulácií za výkon. Vonku bolo slnečno, aj keď dosť mrazivo. Zima prichádza. V miestnosti Ludotheky však bolo príjemne teplo a rozvoniavala káva, pri ktorej mamičky sedeli, kým sa asi 10 šarvancov hralo. Vypustila som svoje dieťa, ktoré sa aj tak chcelo hrať iba so mnou, ale aspoň mala nové hračky. Najradšej má ťahacie. Špagát si

omotá okolo krku a potom tak behá. Tep mi zakaždým vyskočí aspoň na 120. Spokojne sme si hrkúťali až do momentu, kedy je iný chlapec nevzal hračku. Milla zúrivo rozťahla prsty na rukách, vydala bojový pokrik a otvorenou tlamou sa vrhla na previnilca. Od prekvapenia som ani nevedela zareagovať. Presne ako bitka klokánov, ktorú som jej ukázala na internete. Chýbalo už len vykopávanie nôh. Neskutočné. Ospravedlnila som sa šokovanej matke a snažila sa Millu nahovoriť na inú hračku. Budem musieť rozmýšľať ako ďalej so zvieratami. Prešli sme si austrálske: klokana, koalú a emu a to dieťa ich všade prezentuje. Čo bude robiť pri hadovi, levovi alebo slonovi si neviem predstaviť.

Poobede sme boli pozvané na stretnutie nemeckých žien žijúcich v Saint Germain. Celkom som sa tešila, dokonca som upiekla pravý Käsekuchen. Millu som vyparádila a hor sa na Kaffee, ako to nazvali. Po vkročení k usporiadateľke Christine sa mi naskytl malebný pohľad. Osem 60 až 70 ročných paní, sediacich za okrúhlym stolom poctunávajúcich si na koláčoch a káve. Zborovo mi zapriali guten Tag a zaslantali nad novým koláčom. Mala som pocit, že som počula zaštrngat' aj pár protéz. Christina je Nemka s 3 deťmi, s ktorou som sa zoznámila na onej susedskej party. Mala doma najmladšieho 3-ročného, chorého Manuela. Hneď som si všimla zelenú sviečku, čo mu visela z nosa a v duchu si želala, aby Milla po týždni zase neochorela. Hneď sa s Millou skamarátili. Christina obskakovala dámy a ja som zatiaľ robila babysitting obom šarvancom. Lietali po celom dome, hore-dolu po schodoch. V jednom momente si malá sadla uprostred priestrannej obývačky na zem s detským časopisom. Pár Nemiek na nej išlo nechať oči, predbiehali sa v komplimentoch aká je chutná. Tu vzala jednu z nôh a začala sa ňou škrabať pod pazuchu. Po chvíľke nohy vystriedala, vykrikujúc „Koa.“ Babenky na mňa pozerali a to som už pochopila, že asi zbadala v časopise nejaký obrázok koaly a názorne demonštruje, čo koala robí. Klub dôchodkýň sa mal už rozísť, lebo hostiteľka potrebovala vyzdvihnúť dcéru do školy. Ale keďže sa k tomu nemali, poprosila ma, či by som postrážila Manuela a nejako ich vypevadila. Vrátila sa o 45 minút. Babenky, už odišli a ja som bola z oboch koál, policajtov, futbalistov, jazdcov na chrbte unavená ako kôň. Posledná, šéfka skupiny, mi pri odchode ešte stihla povedať, že som pozvaná na ďalšie stretnutie, ktoré bude u niektorej inej babky, ale s dieťaťom asi prísť nebudem môcť, lebo by som rušila. Čo mi absolútne nevadí, radšej pôjdem niekam do parku.

Deň sme zavŕšili na ihrisku, kam nás prišiel po práci vyzdvihnúť tato. Vždy príde s bagetou pod pazuchu. Aké však bolo tento krát Millino prekvapenie, keď mal tato prázdne ruky. Najprv sa k nemu rozbehla, potom zastala, zalomila ruky a vydala zo seba „Where?“ Následne mu prešacovala ruksak a keď bagetu nenašla, otočila sa a bežala sa ďalej hrať. Milý tato dostal riadnu príučku. Odteraz sa bez bagety doma ani nesmie ukázať.

Večer už zaspávala so smrkaním a vodnatými očami...aha, kedy sa objaví to zelené?

Sobota 16.10.2010 Zúfalé matky vymýšľajú zúfalé veci

Tak, žabací sliz nám už spríjemňuje každú sekundu dňa. Počas hrania, počas kojenia, stále. Márne sa snažím pred každým odsávaním Mille demonštrovať, že to vôbec nebolí. Nezabere, aj tak reve ako tur. Valerie mi hovorila, že ju pár krát už počula. Na to ako vyzerá, má dosť silný hlasisko, konštatovala. Dúfam, že ma čoskoro nenavštívi nejaká sociálna teta pracovníčka.

Už tretí deň sme teda zavreté doma. Horúčka po dvoch dňoch ustúpila a ja sa dušujem, že celú zimu, vždy, keď niekam prideme medzi deti a bude tam nejaké so zelenou sviečkou pod nosom, tak sa poberieme rovno preč.

Včera sme mali kritický deň. Môj mozog pracoval na plné obrátky. Po klasických hrách s knižkami, stavebnicami, zvieratkami a kreslení, som musela prísť s niečím iným. Hlavne, keď chodila búchať na vchodové dvere s pokrikom „Out!“. Tak sme si vytvorili náhrdelník z cereálií. Nasledovalo ďalšie OUT. Spravili sme náramok z korálikov. Zbieram ich ešte dnes. Pokračovali sme hadom z gombíkov a vrecúškami naplnenými fazuľou a ryžou. Medzitým sme zatelefonovali babíí, zatancovali sme si Maďarský tanec od Johanesa Brahmsa a pozreli si na Youtube videá o kloknoch, emu a koalách.

Samozrejme, že sme si dali minikurz správneho koalieho škriabania sa pod pazuchu, poskakovali s bábikami pod tričkom po celej obývačke a zobali cereálie z podlahy ako správne emu vtáky.

Keď som ju ukladala na poobedňajší spánok, želala som si, že by spala aspoň týždeň. Poobede sa scenár zopakoval. Iba s tou obmenou, že sme si navyše zaspievali „Bláznivé pesničky“ spolu s Bobom rajčinou a Larrym uhorkou na internete.

Aspoň, že som sa dnes doobeda bola trochu vyvetrať po obchodoch:) Tatko sa po raňajkách usalašil v obývačke na ihrisku a veľkoryso ma pustil sa vyvenčiť. Na rozlúčku som zapriala obom pekný čas a poprosila, nech mrknú sem tam na kuráciu polievku, čo bublala na sporáku. Spoločnosť mi robila najväčšia taška akú som našla a tatkova kreditka.

Top na zozname patril petržlenu. Na obed malo byť mäso nakyselo. V piatok ho mal kúpiť Slavo na trhu, nikde inde ho nedostať. Pre istotu som mu ešte popísala, ako petržlen vyzerá. „Vieš, ako mrkva, len je biely a má vňaťku.“ Okolo 10.00 mi už spokojne telefonoval z práce, že misia petržlen ukončená s úspechom. Tým viac som bola večer prekvapená, keď sa z petržlenu vykl'ula reďkovka... Po spýtavom pohľade som dostala jednoduchú odpoveď: „Ale veď je biely, presne, ako si povedala, no tak? Tak skús vymyslieť nový recept s reďkovkou...“ V duchu som sa zasmiala, že si už viem predstaviť, ako by jedol mäso na reďkovke. Nakoniec, som petržlen našla v mrazenej forme v obchode s výstižným názvom „Surgelé“ alebo inak mrazené. Celkom zaujímavý obchod. Ani som netušila, čo všetko z potravín sa dá zmraziť. Ešte aj vývary.

Ďalšou zástavkou mal byť Bio obchod. Milla si už týždeň ide na nočníku vytlačiť i oči. Napriek zredukovaniu kojenia na 1,5 denne, nevypije viac ako 1 dcl tekutín. A potom to tak vyzerá. Takže som skúpila otruby, klíčky, všetky možné vlákninové a k tomu hruškové a slivkové pyré. Ak sa mi niečo do nej podarí narvať, hádam sa to upraví. Stále má štrajk s jedením. Príde mi to, že hádam s rovnakou pravidelnosťou ako odborári pracujúci v Paríži. Posledné dni to vyzeralo nasledujúco: raňajky – 3 olivy, mesiačik paradajky, desiata – nič alebo mesiačik jablka, obed – pár kúskov kukurice povyberanej z rizota, olovrant – nič alebo kúsok jablka, večera – nič alebo trochu pár lyžičiek kaše.

Ale pozor, večera zásadne iba pred televízorom. Neskutočné, z nášho dieťaťa sa stal za pár dní TV závislák. Ráno vstane a zastaví sa pri telke. Zapne ju i satelitnú skrinku a čaká. Keď sa nič nedeje, čo je väčšinou, pretože treba prepnúť na Scart, zoberie ovládač a prepína ostošesť. Ak stále nič, príde s plačom fňukajúc „d'ívi“.

Jediná stanica, ktorú pozeráme je Baby TV, čo je úplne ideálne vysielanie pre bábätká a lezuňov. Celý deň tam poletujú motýle, spievajú kačičky a gúľajú sa lopty. Už má aj svoju obľúbenú: Eggbirds, pri ktorej sa mi darí do nej nasúkať

pár lyžičiek kaše. Musím to však stihnúť za nejaké 3-4 minúty, kým tlupa vajec s nohami uhádne, za aké zvieratko sa jedno z nich zamaskovalo. Momentálne sa jej snažím dávať, čo najtekutejšiu, čo je pri našom štýle špárovania dosť nepraktické. Takže kaša je vždy všade. Potom padla. Eggbirds uhádnu a ústa sa už neotvorí. Spomínam si, ako som dávno čítala článok, v ktorom varovali rodičov, aby nekrmili deti pred

televízorom. Už chápem prečo. V internetovom balíku bola satelitná televízia zdarma. Takže jediný spôsob, ako sa jej zbaviť, je asi zbaviť sa televízora.

S plnou taškou som sa ponáhľala do obchodu s detským oblečením. Podarilo sa mi zohnať hrubé podšité menčestráky. Dúfam, že jej vydržia celú zimu. Predpokladala som, že je už dosť hodín a už dávno som prekročila imaginárny strop tatkovej trpezlivosti. Ale nevadí, bolo mi ešte treba zohnať formičky na vykrajovanie čo najmensej veľkosti. Dočítala som sa, že to celkom na deti zaberá. Povykrajované lahôdky by mali zaujať a presvedčiť dieťa, aby aspoň ochutnalo. Ale, kde ich dostať?

Našla som domáce potreby, no bez malých formičiek. Ako som vychádzala z obchodu s novými nohavicami pre Millu, uderila mi do nosa silná vanilková vôňa. Ťahala sa z vedľajšieho obchodíku s pečenými koláčikmi miniatúrnych veľkostí a tvarov. Pri pohľade na ich ceny mi aj odišla slina, ale...celý výklad bol odekorovaný formičkami, tak som vkročila. Bingo! Mali ich tam na mraky. Rôzne veľkosti, rôzne tvary. Poprosila som milú predavačku, aby mi pomohla nájsť čo najmenšie, najlepšie zvieratkovské. V skratke som jej vysvetlila, prečo. Spolu sme sa zasmiali a vybrali 7: vtáčika, macíka, panáčika, slona, mačku, zajaca a cukrík.

V nadšení som sa aj zabudla spýtať na cenu. 18,5€. Tú dvadsiatku, čo som jej podávala, mi vytrhla z ruky až na 2. krát so želaním úspechu.

Hm, ale nech...hlavne, keď to zaberie. Pokus číslo jeden sa konal hneď poobede. Upekla som koláč. Ešte kým bol teplý, som z neho nakrájala pár plátkov. Všetko za asistencie zvedavej, aj keď zle vyspatej Milly. Nadšene som jej opísala dobrodružstvo, čo nás čaká. S malým teplým makovým mackom. „A také má malé pacičky a pozri, tu má ušká...“ Panáčik už veľmi nezabral a slona som zjedla sama. Na raňajky sme mali chlebových zajov, syrové cukríky, šunkových slonov a uhorkových panáčikov. Skončili na podlahe. Asi tie formičky pôjdem reklamovať...

Štvrtok 21.10.2010 Napätie vrcholí

Aby toho nebolo málo, keďže zajtra prilietajú naši s babkou a sesternicou a príde strýko z Londýna, presunulo sa stretnutie mám s deťmi tiež na piatok. Tento týždeň u mňa. Okrem toho sa pokazil bojler, Milla stále sopľavá, Slavo má 2 dni, kedy príde až v noci a treba spraviť veľký nákup, poupratovať celý byt a navariť. Takže treba zabezpečiť super logistiku. Jedna mamička príde skôr a bude otvárať dvere. Druhej dám na starosti kávu, čaj a ostatnú obsluhu a ja zatiaľ pôjdem vyzdvihnúť strýka. Upratovanie, pečenie a varenie stíham po nociach a na dnešný mega nákup som sa vyzbrojila.

V noci som vyrobila písaciu kartónovú tabuľku, uviazala o ňu pero na písanie, nalepila papier s kvetinkami a priplla na ňu dreveného vtáčika ako spoločníka. V jednom vaku som mala špagát, s ktorým sa rada hráva, v druhom rybičku na prst a v nohaviciach som mala cumel na hranie. V ruksaku bolo

nakrájané jablko a keksy. Spoločnosť v aute nám robil „Hippo“. Od tohto týždňa sa učíme zvieratá Afriky, tak malú figúrku hrocha ťahá so sebou všade. Momentálne sa najviac zabáva ukazovaním na jeho chvost a výkrikmi: „Poo-poo“. Márne sa jej snažím vysvetliť, že hroch sa nepokakal, ale je to jeho chvost.

Na nákupy vždy beriem Fínku Mari s malým 7-mesačným Maxom, keďže nemá auto. Aspoň je veselšie. Cestu sme zvládli bez veľkých plačov. Vďaka Bohu, minulý týždeň revali obaja opreteký. V Carrefoure som na Millu postupne vybaľovala zábavky z vačkov, popritom si dala desiatu a po hodine som tlačila beznádejne plný kôš k najbližšej prázdnej pokladni. Tento týždeň sme nákup zvládli.

Okrem toho som dokončila patchworkovú deku do pracovne. Nie je to žiadne veľdielo, keďže nebolo toľko času a spĺňa skôr paplónovú funkciu. Ale na realizáciu stačila.

Pondelok 25.10.2010 Borka markíza anjelov

Návštevu mi pripomína už iba kvantum prázdnych plechoviek od piva, úzke nohavice v páse a Milla, čo behá po byte a hľadá babííí. Byt je prázdny a nejako sa mi zdá väčší. V spálni síce ešte pili drevo strýko, ktorému ide autobus späť do Londýna večer, ale pocit opustenosti ma nejako neprechádza.

Piatkové plány nakoniec vyšli takmer 100% až na pár výnimiek. Ráno strýko Milan zvládol na jednotku metro a ozval sa 20 minút pred výstupom u nás na konečnej. Bolo iba pred pol deviatou, tak sme nedokončili ani raňajky a hybaj ho vyzdvihnúť. Tá teplá bageta, čo sme kúpili po ceste, Mille šmakovala aj tak viac. Po vrelom zvitani po 6-tich rokoch sme v mrazivom ráne cupitali späť. Milan ostarol, ale to je normálne. Už 6 rokov robí iba nočné, čo sa mu dalo čítať na zvráskavenej tvári. Schudol. Musí sa starať sám o seba. Nakupovať i variť. A to bol vždy labužník a mal rád dobré veci. Chrbát sa mi trochu naklonil dopredu. Má už 55. Stále fajčí, no cigarety si šúľa už sám. Ani neviem, koľko ich denne vyfajčí. No a ostalo mu večné frflanie ☺

Vrátili sme sa presne 5 minút pred 9.30, takže som stihla nachystať kávu, čaje a upečené mafíny do jedálne. A potom sa zvonček už nezastavil. Nahlásených som mala 5 mamičiek s 5 deťmi. Po hodine lietania k dverám a vysvetľovania po telefóne, ako sa k nám dostať, bola obývačka narvaná 12-timi mamičkami a rovnakým počtom detí od 5 mesiacov po 3 roky. Všetko až na 5-mesačné dieťaťko chlapci. Prví traja sa najprv kľbčili o tie 2 autíčka čo Milla má, ale 4. priniesol ďalšie, tak sa situácia relatívne upokojila. Polovicu mám som videla prvýkrát. Boli z Argentíny, Kolumbie, Španielska, Anglicka,... a neviem odkiaľ. V podstate som neustále behala dávať variť vodu na kávu a čaj. Deň predtým som kúpila 4 kávové šálky a teraz som podávala kávu aj v pivových pohároch, keďže som ich nemala dosť. 26 ľudí, na to treba už akú-takú výbavu.

Medzitým som na telefónie riešila opravára, ktorý tu už mal byť na opravu bojleru a strýka, ktorý po dlhej ceste tiež potreboval určitú mieru komfortu. Milla sa nemala s kým hrať. Chlapci ju odstrkovali a brali hračky. Tak som ju nosila hore dolu, spolu s kanvicou na kávu. Po dvoch hodinách sme sa rozlúčili. Milla už 20-minút vytrvalo ignorovala každého, kto chcel rušiť jej kruhy. Vytrvalo kreslila malých chrobákov, aspoň tak mi stále kričala, keď pribudol nový a mala som naň ísť mrknúť. Keď odišiel i posledný mužský element, s výdychom sa spokojne rozhládla po slnkom zaliatej obývačke.

Kým spala, bolo treba vybehnúť ešte dokúpiť chýbajúce potraviny a navariť obed. No a poobede sa vlieklo v očakávaní zvyšku rodiny. Nasledoval emočný pretlak medzi dvermi a nekonečné stískanie. 80-

ročná prababka Borka spolu s našimi videla strýka tiež po 6-tich rokoch. Kika, jeho dcéra, za ním do Londýna lieta 2x ročne. Milla si hneď obsadila babííí a už ju po zvyšok víkendu nepustila z pohľadu. Babííí jej priniesla zimné popi (topánky), tak sa s nimi hrali na schovávačku. Prababka zvládla svoj prvý let dobre až na bolesť nôh, keďže sa celé 2,5 hodiny neopovážila na sedadle ani pohnúť. Mamina jej ukazovala počas letu oblaky a prababka sa spýtala, že či už je v nebi.

Po uvítacej ceremónie začala vybaľovacia. Dostala som mak, orechy, Bebe puding, Zlatý klas, kyslú kapustu, hurky a klobásky i Paralen. Ešte dobre, že im ten kufor neotvorili, mali by to na letisku oslavy. Nasledovalo vykresľovanie dojemov a rozdelenie do izieb. Slavo sa na Borku zabával a tá sa nedala: „Veď, keď budeš mať ty 80, tak sa ťa spýtam, aké je to letieť, alebo chodiť po chodiacich schodoch...“

Sobota nás zobudila sivými mrakmi. Mali sme ísť do centra. Malá nás s tatom odprevadili až na La

Défence, odkiaľ sme pokračovali metrom. Prababka zásadne nevstúpi na chodiace schody. Keď 1.x otvorili v Nitre Prior s chodiacimi schodmi videla, ako sa nejakej babke zasekli prekladané sukne do schodov, a doteraz vie živo napodobniť krik, čo sa ozýval celým Priorom. Na vlak RER však viedli iba také, takže sme nemali na výber ako takmer pri každom nastupovaní a vystupovaní do metra. Borka sa o mňa zakaždým zahákla ako kliešť a cítila som ako jej vibruje celé telo nervozitou. Katedrála Notre Dame, však splnila jej očakávania. Dokonca som jej ukázala odkiaľ Quasimodo zhadzoval kamene zo strechy. Po 4 hodinách prevažne daždivého sychravého počasia sme mali všetci dosť a s premočenými topánkami a škvŕkajúcimi žalúdkami sme dokvitli naspäť. Zvyšok dňa sme len spokojne tlačili hurky, klobásky, Borkinu štrúdlu a orechové paličky. Oco so strýkom chodili fajčiť na terasu. Borka odkväcla ako prvá. Predtým si dobre vymasírovala nohy. Neskutočné, koľko toho nachodila. A to sa vôbec nesťažovala, iba keď musela na chodiace schody, pri ktorých som sa nejako snažila odpútať jej pozornosť. V noci som si musela dať za lyžičku švédskych kvapiek, tak mi bolo zle.

Nedeľa bola trochu iná. Zažiadalo sa nám Borkinej pravej slepačej nedeľnej polievky, tak sme ráno chytro vybehli na trhy splasiť domácu sliepku. Kika po ľadovom Sprite v sobotnej kose chrapčala ako rádio. Dokonca aj Milla sa chcela dosýta najesť, čo sa jej s polievkou a lyžicou veľmi nedarilo, pretože jej vždy vytiekla do podbradníka.

Dobre najedení sme sa vybrali do Versailles. Borkin sen navštíviť miesto, kde kráčala Angelika. Keď sme prechádzali námestím k zámku, ani nedýchala. Húfy turistov sme si nevšimli. Borka si ponadávala na kamennú originálnu dlažbu, po ktorej sa zle kráčalo. V celom parku hrala renesančná hudba. Borka poznamenala, že je to určite tá a Angeliky, bola si istá na 100 percent. S mamou sa nevedeli dohodnúť, pri ktorej fontáne Angeliku požiadali o ruku a v ktorom jazierku sa Angelika kúpala v krátkych šatách, zatiaľ, čo ostatné dámy mali dlhé šaty. Ale nakoniec sa nejako dohodli, hlavne ich umlčala fontána, ktorá striekala vodu do rôznych tvarov podľa hudby. Aby toho otec nemal málo, Slavo ho nahovoril na výlet k Moulin Rouge. Takže sa vrátili až pred deviatou a otec natlačil všetko, čo našiel. Borka sa sťažovala na otlaky, určite to mala z tej vykladanej dlažby. Ale pohár červeného vína spravil svoje a ona zaspala ako bábätko. Zobudila sa iba raz, keď Milla plakala. Vybehla von zistiť, čo sa robí. Bez zubov niečo povedala, čo som jej vôbec nerozumela a vrátila sa do krajiny snov. Možno snívala o Angeliike.

Dnes sme už iba tak zabíjali čas. Sedeli v obývačke. Každý z nás pozeral na neúprosne ručičky hodín. Ako sa blížili k poludniu, mamine sa nejako začali lesknúť oči. Vedeli sme, že ešte chvíľku a znovu sa vrátíme do bežných koľají. Znovu budeme čakať na najbližšie stretnutie, aby sme zažili pár chvíľ spolu. A čas ide.

Štvrtok 28.10.2010 Tato štrajkuje

Tatuško tento týždeň v práci štrajkuje. Po 2,5 mesiaca tvrdej makačky, kedy chodil do práce na siedmu a končil večer, chodí tento týždeň na deviatu. Povedal si, že už má plné zuby naháňania termínov, na ktoré aj tak Francúzi kašlú. Povedia, že treba spraviť to, či ono, vtedy a vtedy a keď k tomu príde, nič nie je hotové a každý odpovedá, že to tu tak jednoducho chodí. A tato s nemeckou povahou to jednoducho nevie rozhodnúť. Išlo ho roztrhnúť od jedu, tak si spravil lážo-plážo, aby sa upokojil. Stále krúti hlavou nad tým, ako tento národ môže prežívať a mať sa tak dobre.

Už 2. týždeň je štrajk benzínok, tak načerpať palivo je priam zázrak. Blíži sa predĺžený víkend, ktorý asi strávime doma. Nechceme riskovať, že sa s autom nedostaneme späť. Na mestskej doprave to nejako nie je cítiť. Iba vonku, keďže poriadne nechodili smetiari, ktorí sa asi k štrajku pripojili tiež. Štrajkujú, aby mohli odísť skôr do dôchodku, ešte pred 62. rokom.

Milla stále pokašliava. Na začiatku týždňa som sa podujala na výrobu domácej jedlej plastelíny. Ešte na SVK som kúpila potravinárske farby, tak ich príprava bola o to jednoduchšia. Po použití ich stačí dať znovu do chladničku zabalené v alobale alebo fólii. Pomaly vstupujeme do sveta farieb a z 5 farieb plastelíny sa stali celkom dobrí pomocníci.

Drahé formičky, ktoré sa stále snažia nalákať Millu na jedlo, sme aspoň plnohodnotne využili. Ale najradšej plastelínu aj tak hádže na podlahu, lebo sa negúľa a hneď sa rozplasne na zemi. A tak mi moje dieťa povysáva raz-dva všetky odrobinky a špinky. Sem-tam sa zabudne a trochu si odhryzne. No, je taká slaná, že ju hneď aj vyplúje. Dnes sme spravili do oranžovej odtlačku jej dlane, ktorá sa teraz pečie v trúbe. Na pamiatku.

Momentálne máme bozkávacie obdobie. Bozkáva sa každý, všetko a zásadne všade. Keď sa hráme, zvieratká si dávajú pusy, kocky aj topánky. Lyžička sa pri jedení tiež bozkáva. Vonku bozkáva každé dieťa, čo sa dostane do jej dosahu. Na kĺzačke sa k nej dnes pritisol zozadu asi 4-ročný chlapec, čo sa chcel tiež spustiť. Milla sa otočila, neváhala, hodila sa mu okolo krku a trafila rovno na ústa. Krpec skoro odpadol a následne za ňou hodinu všade behal, trhal kvety a hral sa s ňou. Takže to má i svoje výhody. Škoda iba, že mu tiekol sople. Nech, prosím, nie je znovu chorá!

Včera nám po mesiaci skončila akcia na všetky TV kanále. Beda! Večera sa nekonala, lebo neboli Eggbirds. Celá nešťastná chodila okolo telky a hľadala ich. V panike sme hneď zaplatili 6 € na mesiac, len nech naše dieťa sedí na zadku a otvára ústa aspoň 1x denne.

Nedeľa 31.10.2010 Vylodenie v Normandii

K moru je od nás iba pár hodín cesty. A bolo by škoda nechať si ujsť, aj napriek štrajkom a zlej predpovedi počasia, predĺžený víkend. Slavino skúsil nájsť otvorenú pumpu ešte pred vyštartovaním a prišiel relatívne dosť skoro a s veľkým úsmevom. Tak sme sa hneď nabalili a vyrazili. Podľa GPS sme mali doraziť ku Keltskému moru za 3 hodiny. Cesta ubiehala príjemne, vonku bolo 15 stupňov a diaľnicu lemovali stromy všetkých farieb jasene – žlté, oranžové, hnedé, zlaté, červené.

Milla sa naučila slovo PUMA, tak ho verklíkuje až do Ruen. Jeho vysoké veže katedrál nás zlákali na kratšiu zastávku. Ku hlavnej katedrále z 12. storočia sme prechádzali starými uličkami medzi domami s drevenými trámami, ktoré mi pripomínali Bavorsko. Medzi dvomi takýmito domami boli vtesnané hodiny s najväčším ciferníkom. Mnoho vežatá zdobená katedrála sa nedala zahanbiť ani zvnútra. Gotické výzdoba fasády prechádzala i dnu. Hrubé a vysoké piliere podopierajú oblúkový strop a okná su priam umelecké diela, zložené z milióna kúskov farebných skielok do nádherných obrazov. Až mi naskakovali zimomriavky, keď som si uvedomila koľko stáročí a ľudských osudov zažila. Dokonca tu upálili i Johanku z Arcu.

Pobrežie Normandie je posiate drobnými dedinkami, pamätníkmi po vylodení spojeneckých vojsk a cintorínmi padlých vojakov. Podarilo sa nám nájsť parkovacie miesto celkom blízko pláže Juno beach, kde sa 6.6. 1944 vylodili Kanaďania. More sa hrá s mušľami, mŕtvymi krabmi a hravo bielymi penivými vlnami vyhadzuje okružle kamienky znova a znova na pláž. Zatváram oči a prenášam sa od bezstarostne sa šantiacich detí a pozorujúcich sa rodičov o takmer 70 rokov späť. Pláž je pokrytá telami, ktoré obmýva krvavá voda. Miektorí sa ešte hýbu a chcú sa doplaziť čo najďalej, ale nemajú na to dosť síl. Na plytčinách stoja veľké železobetónové kvádre. Ich útroby chrlia ďalších a ďalších odvážlivcov, ktorí sa zúfalo vrhajú do vln. Vysilení plávajú na breh. Plazia sa pomedzi telá a márne sa snažia chrániť sami seba. Z vrchu nehostinných útesov na nich pália zo všetkých strán... Radostný krik Milly utekajúcej v gumákoch pred udierajúcimi vlnami ma vracia späť. Som rada, že som nezažila vojnu. Užívame si prechádzku po vyplavených mušliach a vŕzgajúcom piesku. Našli sme polomŕtveho kraba, ktorému chce dať Milla bezpodmienečne pusku. To ho asi celkom dorazilo...

Blíži sa čas večere. Našli sme prázdnu pláž, vytiahujeme Ikea stoličku na kŕmenie a pri 10 °C a zapadajúcom slnku začíname pokus o nakŕmenie. Tato žongluje s kameňmi za pokriku HUGA-ŠAKA a Milla vybuchuje pri každom kryptavom pokuse do smiechu. Čo využívam na naloženie Bio ovčieho jogurtu s hruškovým pyré. Keď nás niekto pozoruje, asi si myslí, že nám asi preskočilo. Ale zvládli sme to relatívne rýchlo. Už sa stmieva.

V nasledujúcej dedinke Ver-sur-mer si nachádzame ubytovanie u milej rodiny,

ktorí sa hneď vypytujú, kedy a čo by sme chceli na raňajky. Milla je bez denného spánku už na nevydržanie, tak ju ukladáme čo najskôr. Po nejakých 2 hodinách a horúcej sprche sa chystáme i my. Tešíme sa, že si dlhšie pospíme vďaka posunu času. No ako náhle zatvoríme oči, Puma sa zobúdz a chce sa hrať. Tato jej vymýšľa zábavky. Čítajú knižky, jedia mrkvu, pripínajú štipce, počítajú mince v peňaženke, pozerajú TV. Ja ležím v posteli a kašlem z boľavých priedušiek. Ani neviem, kedy som takto prechladla. Vymieňame si so Slavom unavené pohľady. Hurá, o 2.30 Puma odkvácľa natiahnutá križom cez posteľ. Raňajky máme kráľovské, dokonca aj Mille sa ušlo horúce mlieko s cereáliami,

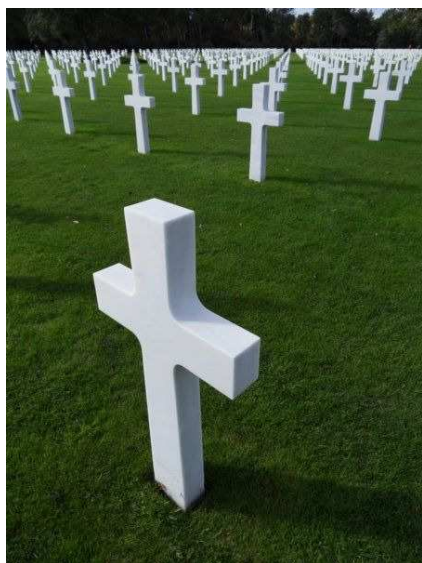

keksíky aj vianočka. Paráda. Nemusím nič pripravovať, ani spratávať. Lúčime sa s domácimi so slovami do skorého videnia.

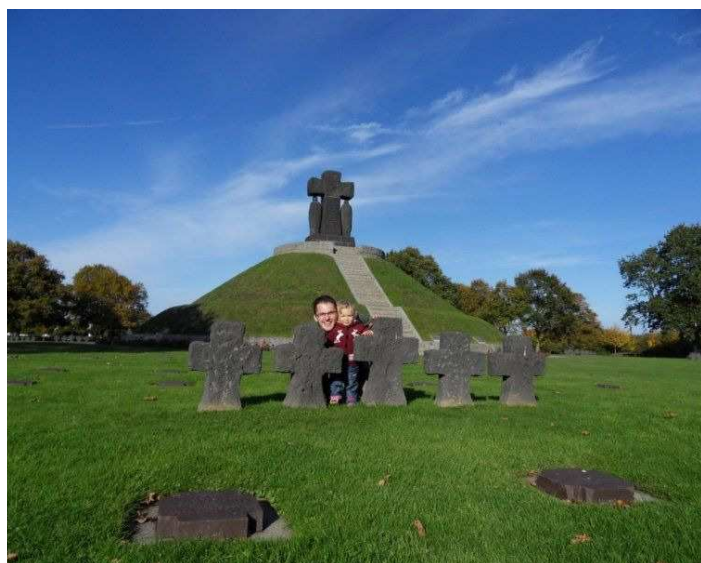
Vonku vdychujem vzduch s vôňou mora. Je sviežo, síce po daždi, ale príjemne. Obloha je miestami tmavo modrá a kontrastuje so zelenými brehmi útesov týčiacich sa nad morom. Pod nami sa nachádza Gold beach, kde sa vylodili Angličania s pozostatkami tankov, guľometov a plošín trčiacich z piesku na pláži. Zbieram mušle. Myslím na dlhé zimné dni, ak bude Milla chorá. Mušle sa zídu, niečo s nimi vymyslíme.

V nemeckej základni Batterie de Longues sa nám dá viesť i do bunkra a vyliezť na delo. Je tu kopec turistov, prevažne Američanov. V trávě je mnoho plžov, takže naša Puma nás vkuse informuje, že všade je „more poo-poo“ (v preklade veľa hoviek). Na čo jedna Američanka reaguje: „Oh, how sweet!“

Najviac sme boli zvedaví na Omaha beach, miesto vylodenia Američanov. Počas parkovania na dokonale vymodelovanom parkovisku Slavo zažartuje, že či nás budú i kontrolovať a šacovať. Zaťukám, si na čelo a veselo vyrazíme. Pri vstupe sa mierne zháčime. Vetrovky treba vyzliecť, tašky odovzdať na preskenovanie a samozrejme prejsť cez detektor.... ako na letisku. Slavo si na oplátku zaťuká tiež na čelo. Múzeum na pobreží je plné pozostatkov po vylodení. Na stenách visia fotografie hrdinov s ich krátkymi, odvážnymi príbehmi. Sú takí mladí, väčšinou medzi 18-22 rokov. Niekde sú fotografie celých rodín, najprv zomrel otec a potom boli zabití i 2-3 synovia. Nechcela by som byť v koži žien, čo ostali na 2. konci zemegule úplne samotné. Na cintoríne je pochovaných 9 400 obetí. Rady bielych mramorových krížov sú sem-tam rušené Dávidovými hviezdami. Na trávniku v celom areáli by sa dal hrať golf, trávniky sú dokonalé. Cez konáre tvarovaných stromov hrejú lúče jesenného slnka a od pláže veje vlhký vánok. Ľudia sa zadumano prechádzajú medzi pomníkmi. Niektorí nesú i kvety.

Nemecký cintorín je úplne iný. Roztrúsené čierne kríže čupia pod košatými stromami, z ktorých padá lístie všetkých farieb. Je takmer prázdny, až na 21 000 padlých. Sú pochovaní po dvoch, na mnohých chýba meno a namiesto toho je nápis „nemecký vojak“.

Aby sme si vylepšili náladu, zastavujeme sa na blízkej rodinnej biofarme. Normandia sa skladá z 5 častí a jednou z nich je Calvados, domovina známej jablkovej pálenky. V šope prestavenej na obchodík

chutnáme domáci Calvados i jablkový likér. Likér má zaujímavú chuť, tak si jeden spolu s 2 fľašami jablkového džúsu odnášame. Ten chutí úplne inak ako ten z obchodu, kyslasto a poctivo.

Už nás čaká iba cesta k poslednému cieľu – Le Mont Saint Michel. Zámok na ostrove v mori. Pri odlive sa

okolo neho dá prejsť po sivom piesku. K parkovisku sa posúvame slimačím krokom, je zaplnené takmer do posledného miesta. Ostáva nám nejakých 15 minút, kým sa nezačne stmievať, pretože obloha je úplne zatiahnutá tmavomodrými a sivými mrakmi. V tomto farebnom rozpoložení som si ho presne predstavovala...na brehu mora za sychravého počasia. Už sa iba preniesť o pár storočí späť do doby Tristana a Isoldy a moje romantické srdce je na mieste... Rytier Tristan vezie na lodi pre svojho pána Marka, pána z Cornwallu budúcu manželku, Isoldu, dcéru írskoho kráľa. Nedopatrením sa napijú z nápoja lásky a tragédia je na svete...